

KÖYLÜ EL SANATLARINA FOLKLOR AÇISINDAN BAKIŞ VE YENİKENT KÖYÜNDE OYA VE İŞLEMELER

İSMAIL ÖZTÜRK

Folklor, ilk devrelerde ülkemizde Etnografya içinde düşünülmüş. Çeşitli kılavuz kitaplarda böyle işlenmiştir. Sonra Folklor ve Etnografya iki ayrı bilim dalı olarak bilim aleminde (ülkemizde) yerlerini almışlar. Hatta maddi kültürü Etnografya, manevi Kültürü de Folklor inceler diye görüşler ortaya atılmış. Sonraları Folklor, maddi ve manevi kültür unsurlarını inceleyen bir bilim dalıdır görünümü olarak, Etnografya da Folklor içinde düşünülmüş. (1)

Aslında her iki bilim dalında inceleme alanları bakımından bir birine yakın olabilir. Sözelimi; El Sanatlarını Etnografyada, Folklorlarda inceler. Ancak araştırma yöntemleri, konuya yaklaşımları, sonuca gidişleri açısından iki bilim dalında birbirinden farklıdır.

Folklorla bilim diyebilmemiz için, onun bir araştırma alanı, kendine özgü yöntemleri olmalı; araştırma alanından kendi yöntemleri ile aldığı verileri bir sonuca da vurdurmalıdır. Bu kavramlara açıklık getirmek için bir tanım yapmak gerekse : Folklor; "bir ülkenin ya da belirli bir bölge halkının özgün kültür ürünlerinin tümünü kapsayan; bunları kendine özgü yöntemleriyle derleyen, çözümleyen, yorumlayan ve bir bir-

(1) Koşay, Dr. Hamit Zübeyir : Etnografya ve Folklor kılavuzu. Ankara 1939 Ulus matbaası 127 S.

leşime vurdurmayı amaçlayan bilim dalıdır." diyebiliriz. (2)

Böyle olunca aynı alanı konu eden birçok bilim dalı ile de işbirliği yapması gerekir. Folklor özellikle etnoloji, etnografya, sosyoloji, sosyal ve kültürel antropoloji, sanat tarihi, coğrafya vb. bilimlerle işbirliği yapar.

Folklorun inceleme alanı kültür olduğuna göre, şöyle bir yaklaşımla el sanatlarına bakış açımızı belirleyebiliriz: İnsan yaşamak için doğal çevresini sürekli değiştirir. Dış çevre ile ilişkileri sonucu kendisine özgü ikinci bir yapıma çevre oluşturur. Sözelimi; ev yapar, korunmak ve beslenmek için gerektiren aletleri yapar, bir yerden başka bir yere taşınmak için yol ve araç gereç yapar; süslenmek için çeşitli süs araçları yapar. Yalnız bütün bu yapılanlar insan yaşamı için yeterli değildir. Bütün bu yaratılanları kullanabilmek, devamını sağlamak ve idare edebilmek için bilgiye, fikre, morale gereksinim vardır. İşte icat, onu kullanabilmek için gerekli yetenek ve o icadın çevresinde oluşan çeşitli gelenek, görenekle birlik-te folklorun konusu olur.

Böylece Folklor açısından bir el sanatına bakışla, Etnografya ve Sanat tarihi açısından bakış arasında derin

(2) Örnek, Prof. Dr. Sedat Veyis : Türk Halkbiliminin sorunları.

Türk Dili'nin 1 Şubat 1973 günlü 257. sayısından aynbasım.

ayrılıkların varlığı kendiliğinden ortaya çıkar.

Ülkemiz kültürü çeşitli evrelerden geçerek günümüze ulaşmıştır. Bunları şöyle

sıralayabiliriz : Orta Asya Kültürü İslam kültürü, Anadolu kültürü, Osmanlı kültürü ve en sonunda da Batı kültürü. Ancak Batılaşmaya gelinceye dek Anadolu kültürü bir kaynaşma göstermiştir. Batılaşma özlendi kent kültüründeki değişimi hızlandırırken Anadolu köylü kültürü bütüncülüğü ve zenginliği ile yaşıyordu. (3) Ama bugün böyle mi?

Bakınız H. Zübeyir Koşay ne diyor. "Eski yıkılan ve yeniyi yapan medeniyet seli köy ile şehir arasındaki hudut işaretlerini durmadan siliyor... Eski ile yeni ve anane ile moda birbirine karışıyor. Coşuyor. "Demek ki elimizde bulunan bazı Folklor ürünlerini derleyip değerlendirme durumundayız. İşte yapan başka alanın insanı gibi. Ama bu noktadan köylü el sanatlarına girmenin yararlı olacağını sanıyorum. Derleme ve değerlendirmeyi yaparken konuyu sadece müzelerde sergileme açısından almamalıyız. Konunun toplum içindeki işlerliğini belirlemek yararlı olur sanırım.

Bu açıdan bakarak işlemleri incelemeye çalışalım :

Genellikle kadınların yaptığı bir iş olan işlemecilik, onların boş zamanlarında uğraştığı ince, yararlı bir sanat olarak kendini gösterir. Bu sanat dalı çok zengin çeşide ve derin bir geçmişe sahiptir. El işleri örneklerinin eskiden kalanları hemen hemen tamamen örenin, işleyenin kendi gereksinmesi için yapıldığından gelecek kuşak hayran bırakacak kadar güzeldir. Bu kadar güzel çalışmalar, yapıldığı topluma temiz kalmayı, iyi görmeyi, iyi düşünmeyi sağlamıştır.

Yine eskilerde erkeği olmayan bir evin geçimini sağlamada en etkili uğraş olmuş, bu da doğru, dürüst bir yaşamın sürmesine yardımcı olmuştur.

Evinde ve tarlasında çalışan, koca çocuklarına bakan köy kadınları, günlük yaşamlarında bin bir uğraş arasında Bunları yaparken kendileri zevk ve düşüncelerinin en güzel örneklerini vermişler. Özellikle çeyiz hazırlarken kendini gösteren bu uğraş alanında Türk kadınları arı ve temiz duygularının en güzel örneklerini ortaya koymuşlardır. (4)

İğne, şiş, mekik ve tığ gibi çok basit aletlerle yapılabilecek bu el sanatları çoğunlukla boş zamanları değerlendirir. Tıpkı boş zamanlarımızda bazı Folklor ürünlerini değerlendirmek için resim yapmak gibi. Ama resim yapan başka alanın insanı gibi. Ama bu noktadan köylü el sanatlarına girmenin yararlı olacağını sanıyorum. Derleme ve değerlendirmeyi yaparken konuyu sadece müzelerde sergileme açısından almamalıyız. Gereken değeri veriyor.

İğne, şiş ve tığ ile saatlerce uğraşarak yapılan güzelim işlemlere gelince, gereken değeri toplum gözünde bulamazsanız, ekonomik alanda yapana pek bir şey sağlamıyor. Ancak aile içi ekonomisinde kendini nedenli etkili kılıyorsa, öyle kalıyor.

Aslında köylerimizdeki el işleri boş günlerde bu alanda uğraş verenlerin eline para getirirse, yapana bir el işi ürünü karşısına geçip hayranlık anlatmadan öte şeyler verir.

Sanayileşmeye doğru kayan toplumumuzda, şehirlerdeki olanakların köylere de gitmesi, yatırımların kırsal alanlara kayması gibi faktörler köyden şehire akımı önlemede etken ise, kırsal alanlardaki iş gücünün belli kesimlerinin geleneksel uğraşlarını değerlendirilmesine yöneltme, pazarlama ola-

(3) And, Doç. Dr. Metin : Tek Kaynak : Anadolu Köylü kültürü.

Milliyet Sanat dergisi. 87. sayı 5/7/6974 18. S

(4) Türk Örgü İşleri Sergisi. Ankara 1947 Ulus Basımevi. 16 S.

naklarını hazırlama da bence aynı konuda etkindir.

Ulusal ekonomide kendine göre bir değer olan köylerimizdeki el sanatları ürünleri halkımızın zevkinin, duygusunun örnekleri olarak taşıdıkları değerdede küçümsenmez. Şekil, desen, renk uyumunu yanında el sanatları ürünlerinin herbirinin kendine özgü bir anlam taşıması ve anlatması yönünden de önemlidir. Sözelimi; olaylarla, işlemlerle, çoraplarla halı-kilimle, doğayı ve ondan aldıklarını gördüğü ve düşündüğü gibi biçimlendiren eller onlara, yapanın içindeki güzellikleri, yüreğindeki saf duygularını katmasında bilmiştir.

El sanatlarını üretenler ümidi, sevinci, ayrılığı, sevgiyi... türlü şekillerde biçimlendirmişlerdir. Ayrıca bu alanda uğraş verirken türlü oyunlar, gelenekler adetler oluşmuştur.

Trikotaj Sanayiinde bu geleneksel el sanatlarımızda kullanılan motiflerden yararlanma yoluna gitmek, kendi yaratılarımızla yaşam boyu kaynaşarak gitmemizi, dış ülkelerde kendi karakterimizle tanınmamızı sağlar.

Küçük sanayi dalını ham madde, desen, boyama alanlarında destekleyen kooperatifleri geliştirerek, köylünün bu alanda örgütlenerek üretime katkısı sağlanabilir. Çağımızın teknik gelişmelerinden bu alanda da yararlanmak (amacına uygun olarak) yerinde olur kanısındayım.

Sergiler, içte ve dışta el sanatlarımızı tanıtmaya yolunda, bu alana geniş katkılarda bulunur.

İŞLEMCİLİK :

Bu alanda derleyebildiğim bazı eserlerden bölümler sunarak bu konuda şimdiye dek neler dendiğini belirtmeye çalışacağım.

"Süsleyici sanatlar ailesine giren bütün ince işleri, fabrikacılıkta en ileri

gitmiş memleketlerde bile sönüp kaybolmamış, tam tersine, daha ileri bir teknikle çağın ihtiyaçlarına uydurularak gelişmiştir. Bizde ise, ta tanzimat- tan beri, yanlış anlaşılmalı bir avrupa hayranlığının doğurduğu "aşâğılık duygusu" bütün sanat dallarında olduğu gibi, süsleyici sanatlarımızın üstünden- de sam yeli gibi esmiş ve bir çoğunu yakıp kavurmuştur....." (5)

"Oyalar, süslenmek ve süslemek ihtiyacıyla yapılan ve Teknigi örgü olan bir sanattır. Mücerret bir ifade mahsulü olduğu gibi natür karşısında duyulan bedii bir duygunun güzel bir ifadesini de taşırlar. Taklit fikirinden ziyade nihayetsiz bir icat faaliyeti motiflerinde müşahede edilir. Kadınlığın kolaylıkla anlaşılmayan his ve kaptisleri büyük incelik içinde kuvvetle bu işlerde ifadesini bulmuş ve (oya gibi) sözülle de ideal güzelliğe sembol olmuştur." (6)

"Türk işlemleri yüzyıllar boyunca toplumumuzun ince sanat gücünü en güzel motiflerle yansıtan bir sanatıdır...

Türk süsleme sanatının önemli bir bölümünü işlemler alır. Dokuma ve deri üzerine iğne ile çeşitli cins ve renkteki ipliklerle yapılan süslemeye-işleme denir...

İşleme sanatçısı bahçesinde, bağında gördüğünü almış, kendi saf ve temiz anlayışı içinde yeni bir biçime sokmuştur ... Böylece sanatçı tabiatı kendisine en güzel şekilde sadeleştirerek anlat-

(5) Berker, Nurhayat-Yusuf Durul : Türk İşlemlerinden Örnekler "Kızlarımız ve ev hanımlarımız için" Topkapı sarayı Müzesi koleksiyonlarından İstanbul [t. y.] Apa Ofset Basımevi. 47 S.

"Ak Yayınları Türk Süsleme Sanatları Serisi : 1"

(Vedat Nedim Tör'ün Önsözünden)

(6) El Sanatları II oya ve oya çeşitleri. Hazırlayan: Kenan Özbel. Ankara [t. y.] Ulus Basımevi. 10-24 S.

mıştır. (Stilize etmiştir). Bu nedenle süsleme ne gelmiş bir işlemecilik mevcuttur." sanatları içinde halkın duygu ve dünyasını (8)

yansıtan en içten anlatım sanatı "Türk toplumunda belli bir eğitim döneminden geçmeden, evlerinde günlük işlemlerdeki konularda görülür.

Sanatçı her sembolü, her laleyi, her yaprağı, işleriyle birlikte, çizimlerini hazırlamaları ayrı görünüşte, ayrı duruşta ve ayrı bir yapıda gelenekleşen ve kısaca kadının günlük sunmuştur. Böylece her çizimin kendine hayatında doldurma zorunluluğunu özgü bir anlamı vardır. Bu olanaklardır ki duyduğu boş zaman olması işleme motiflere tabiattan ayrı, güzel primitif ve sanatının gelişmesini sağlarken, sanatın dekoratif bir görüntü verir.

Gönül isterki bu motifler giysilerimizi, eşyalarımızı ve duvarlarımızı süslesin, "El sanatları, bütün folklorik sanatlar böylece bu eserlerde her zaman, yaşasın. gibi, bir milletin kültürel kişiliğinin en canlı belgeleridir. Çeşitli medeniyet ve kültürlerin beşiği ve geçit yolu olan Türkiye'de, el sanatlarının çok zengin bir geçmişi vardır. Türklerin yüzyıllar boyunca yapageldikleri halı, kilim, kumaş işleme, kese, oya, maden, tahta, deri, cam işleri, kıyafetler, süsler gibi gündelik kullanma eşyasında olsun, cami, türbe, çeşme gibi mimari anıtların çeşitli taş, metal ve çini işleminde olsun, güzel yazılarda, minyatürlerde, tezhip işlerinde olsun hepsinde ince bir biçim ve renk anlayışı titiz bir işçilik kaygısı hüküm sürmüştür.

Motiflerimizin günümüzde gerektiğinde kullanılabilmesi bilinçli bir çalışmayı gerektirmektedir. Bu çalışma, motifin tüm özellikleri kavrandıktan sonra yapılmalıdır." (7)

"İşleme, beyaz ve renkli her türlü kumaşa iğne ile yapılan bir süstür. İşlemecilik ise bunun vücuda getirilmesini sağlayan ince ve aynı zamanda el marifetleri arasında en fazla emek, zaman ve sabra ihtiyaç göstermesi dolayısıyla daima en çok takdir edilen güç bir sanattır. Esasen iğne ile kuyu kazmak darbı meseli de bunun en güzel bir ifadesi değildir. Diğer taraftan işlemecilik bir milletin zevk ve kültür miyarı olması bakımından da önemlidir. Her parça üzerindeki seçkin renkleri, el ve göz nurunun emeği ile kıymet kazanır. Buna bir de tarihi kıymet eklenince değerleri birkaç misli fazlalaşır. Bu itibarla işlemecilik sanatı ve onun mahsulü olan işlemler üzerinde durulmağa değer...

İşlemenin halk arasında bilhassa cihaz eşyasına yapılmış olmasında bu sanatın ilerlemesine yardım etmiştir... Bu sebepten eskiden olduğu gibi halen de Anadolu'da başlı başına bir sanat hali-

İşlemenin halk arasında bilhassa cihaz eşyasına yapılmış olmasında bu sanatın ilerlemesine yardım etmiştir... Bu sebepten eskiden olduğu gibi halen de Anadolu'da başlı başına bir sanat hali-

(7) Fenercioğlu, Sevim : Türk İşlemele- rinden motifler. Ankara 1973 Ayyıldız Mat- baası A.Ş. 80 S.

(8) Gönül, Mecide : Türk elişleri Sanatı XVI-XIX. yüzyıl. Ankara [1974] Tisa Mat- baacılık sanayii 114 S.

"Türkiye İş Bankası Kültür yayınları : 129" n: 129"

"Sanat Disisi : 13"

(9) Sürür, Ayten : Türk İşleme Sanatı. İstanbul 1976 Apa Ofset Basımevi. 68 S.

"Ak Yayınları Türk süsleme sanatları Seri- si : 4"

"anlar değerli birer sanat eseridirler."
(10)

"Halkın sanatlarını devam ettirmesi bazı milletlerde geleneğe bağlı kalmasından, bazılarında da sosyal ve ekonomik sebeplerden ileri gelir.

Bugüne kadar, Anadolu halk sanatlarının mevcudiyetinde gelenekler, sosyal ve ekonomik şartlarla bağdaşarak bütünü meydana getirmişse de bugün Anadolu halkının, modernleşme ve makineleşme yolundaki eğitimi yüzyıllardır Anadolu'da hüküm süren eski geleneklere sahip sanatın yavaş yavaş terk edilmesine sebep olmaktadır. Bu eski Anadolu sanatlarından örneklerin müzelerde toplanması memnuniyet vericidir.

El Sanatları, insanların iklim ve diğer dış etkenlere karşı doğan ihtiyaçları karşısındaki faaliyetleri ile başla yan en eski bir sanat koludur.

Kişi emeği ile başlayıp kollektif bir faaliyet haline gelen halk sanatları Anadolu'nun muhtelif bölgelerine göre özel karakter taşır... Bununla beraber bölge farkları yanısıra, semtlerin de ayrı birer belirgin halleri vardır. Mesela: Sivas'ın çorapları, Mardin'in iğnedan telleri... Bu sanatlar çokluk kadınlar tarafından yapılabildiği için-kadın sanatları-da denilebilir.

Köylü veya şehirli kadın, ev veya toprağı ile uğraşmasının yanında boş vakitlerini el işleri ile de doldurur. Sahibi olduğu çadırdan saraya kadar, evini, ihtiyaçlarını karşılamak; genç kızlar çeyizlerini hazırlamak, sırasında erkeğinin yanında iktisadi bakımdan yardımcı olabilmek için elinin emeğini ortaya koymaktan çekinmez. Türk köylü kadınının yaptığı işlerde, halk sanatlarının geleneksel karakterini, Milli Sanat zev-

(10) Türk El Sanatları. İstanbul 1969 Tör-As Ofset Basımevi. 155 S. [İşlemeler : 33-44. S.] "Yapı ve Kredi Bankası A.Ş. Yayını" (önsöz-dür.)

kini, ruhunda taşıdığı yaratıcılık fikrini, his ve arzularını bazen figüratif motiflerle sembolize ederek, bazen soyut formlar içinde hallederek, halısında, kiliminde, çorabında, oyasında, en güzel renklerle dile getirerek anlatır."(11)

"Mendil Peşkir, yağlık, bohça, yorgan ve yastık yüzleri yüzyıllarca Türk işlemeciliğine güzel örnekler vermiştir. Türkler işlemecilikte boncuk ve sırmayı çok iyi kullanmışlardır. Gümüş telleri kumaş üzerine tırnakla işlemek, çok emek ve zaman isteyen güç bir işti. İstanbul'da bu iş için Beyazıd- Simkeşhane - vardı. Sonraları Türk işlemeciliği dünya yayılmış ve etkilemiştir. Elbise, çevre, hotoz ve yazmaların kenarlarına dikilen oyalarda türlü anlam taşır ve -mektepli kız, hanım beye kolattı, ben gidiyorum arkamdan gel, iki el bir baş için, yar yare *küstü*, mecnun yuvası- gibi çeşitli adlar alırlar. Çiçek meyva, hayvan, eşya ve insan oyada motifleşmiştir - Ulama - denilen düz renkli geometrik oyalarda genellikle iç giyim eşyalarında kullanılmıştır." (12)

YENİKENT'TE OYA VE İŞLEMELER

Yenikent Kasabası Niğde İli Aksaray ilçesine bağlıdır. 1960 lara kadar köyde işleme hemen hiç yapılmamış.

Ancak oya (boncuk, iplik) yapıldığı hemde çok eskidenberi bilindiği yaşlılarca

(11) Türk El Sanatlarından örnekler. **Hazl.** Doç. Dr. Fatma Pamir Akbil. İstanbul 1970 Milli Eğitim Basımevi. 57 S. "Akademi Yayınları : 1970"

(12) Züher, Hüsnü: Türk Süsleme Sanatı [Ankara 1971] Tisa Matbaacılık Sanayi Tesisleri 141 S. [Konu 63.-68. S.] "Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları Sanat Eserleri Dizisi: 6"

belirtildi. (13)

Bugün Yenikent'te işleme yapılmaktadır. İşlemenin köye giriş nedenlerinin başında Aksaray'la ilişkilerin artması gösteriliyor. Zaten kanaviçe ve e-taminle yapılan işlemlerin örnekleri ile birlikte Aksaray'dan geldiğini kanıtlayan bilgiler var.

Genellikle kırsal alanlarda görülen şehire göç olayı doğal olarak Yenikent'i de etkisi altına almış. Ancak köyün şehire uzaklığının yakın olması (19 Km.), Şehire göçenlerin köyle ilişkilerini uzun süre kesmemeleri, ulaşımın kolaylaşmasının doğması, haberleşme araçlarının daki gelişim, köyü ekonomisini terketmeye zorunlu kılmış. Bu da hızlı bir kültür değişimine neden olmuş. Geleneksel bir toplumun çevre etkisi, tekniğin gelişmesi sonucu yeni unsurların girmesi... gibi yeni kültür unsurları eskidenberi süre gelen unsurlarını nasıl terkettiğini olanağını bu köyde buluyoruz.

İşlemlerin girişi ile ev döşeme zenindeki değişiklikleri vurgulama doğuyor. Sözgelimi; 1960 öncesinde köyde konuk odası genellikle şöyle döşenmiş : Kapı girişinde sağ sedir (köyde pars diyorlar duvarı boyda boya kaplanmış. Üzerinde bir pars bulunan bu sedirin 20 cm kadar yüksekliği olmuştur. Odanın etrafını duvar çevrelemiştir. (11) yastık ki bu yastıklar genellikle halıdır). Yerde iki parçadan oluşan sergi halısı, duvarlarda halı namazlağa, kilim namazlağa, gibi duvar süs eşyaları bulunurmuş.

Bugün işlemlerle Aksaray'da olduğu gibi kırılent, yatıkların üzerine dolma yaygı, hatta koltuk takımları ve onları süsleyen işlemlerle konuk odaları döşeniyor.

Yazının başında da söz ettiğimiz kadın ve kızlar günlük yaşantılarında görmekle zorunlu oldukları işleri dışarıda kalan zamanlarını oya, işleme, çorap gibi el sanatı ürünlerini yapmaya ayırıyorlar.

Bu köyün bir özelliği de kadın, genellikle erkek işlerinde (zorunlu kalınmadıkça) çalışmaz. Bu demektir ki kadının bu köyde el sanatları ile uğraşacak çok zamanı vardır. Köyde eskiden çok güzel çorap örülür, oya işlenirmiş. Bugün fantazi denen işler yapılıyor. (Bunu daha iyi görebilmek için resimlere bakmakta yarar görülür.)

Eskiden yapılan el sanatları ürünlerinde (kadınların yaptığı) köyün kendine özgü motifleri, ve sanat zevki yok olup gitmiş gözlemlenebilir.

Cehiz hazırlama da kendini etkin biçimde gösteren, dokuma, örgü ve işlemler son yıllarda bu önemini yitirmiş görünüyor. Sözgelimi; eskiden nişanlı bir kızın sandığında 100 çift çorap, 50-100 adet oyalı yazma olurmuş. Bu gün (örme çorap yerine) şehirden alınmış naylon çorap, değişik işleme ve oyasız yazmalar da bu işi görüyor.

Resimlerdeki çorap motif adları ve örgü oyalardaki zevk unsuru, işlemlerde kendi yaratılan olan (Anıt Kabir ve yedidağ çiçeği) ların dışındakilerde görülmez.

(13) Yenikent Köyünde El Sanatları için bkz.:

a) İsmail Öztürk: El Sanatlarının Toplum kalkınmasında önemi ve Amarat (Yenikent) Köyünde el örgüleri. (Makale 123-132)
Türk Folkloru Araştırmaları Yıllığı (Belleten 1974) Ankara 1975 Ankara Ü-sitesi Basımevi. 245 S.

Gün geçtikçe eski önemini yitiren çoğu el sanatlarımızın para getirir duma yönelik çalışmalar yapılması ile canlanacağı kanısındayım. Senenin bir bölümünü boş geçiren köylü ailelerin yeteneklerine göre ürettiği el sanatları ürünlerinden üretmeğe değer olanlar saptanıp, üretenlerden emeği karşılığı

bu mallar alınıp (pazarlama olanağı sağlanıp) alıcıya götürülmelidir. Bu iş bir planla yapılırsa her bölgenin kendi- ne özgü sanat çalışmaları ortaya çıkarılıp üretime sokulmuş olur.

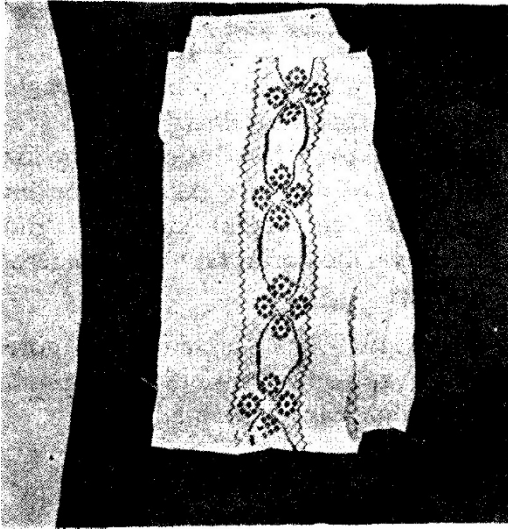
Bu köyde üretilen el sanatı ürün- leri oldukça çeşitlidir. Ancak bu üretilenlerden kar sağlama yoluna gidilmiyor. Yalnız kendi gereksinimleri için üretiliyor.

Bütün bu üretilen el sanatı ürün- leri kar amacına yönelik olmayışı nede-

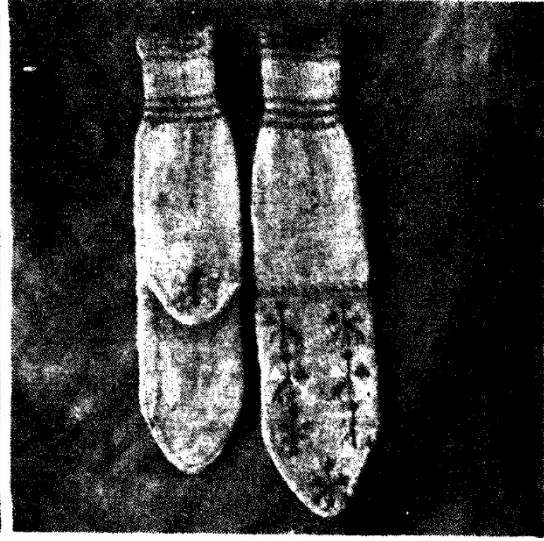
ni ile köyde bir kooperatif kurma yolu- na da gidilmemiş.

Yenikent'te el işlerinin küçük yaşta kız çocuklarına öğretilmesi, çocuğa (çoğunlukla ilkokul bile bitirilmeyen kız çocuğuna) küçük yaşta sanat yeteneğini geliştirmesi için olanak sağlıyor. Hiç olmazsa yeteneklerini bu yolda gösterebiliyorlar.

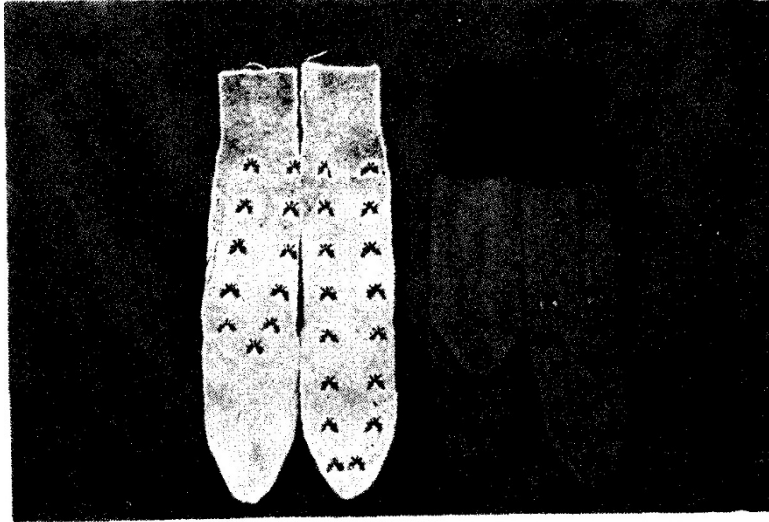
Bu sanat kar getirmediğine göre niçin devam edegelmiş? Bu sorunun cevabı ikinci bir araştırmadır bence.

Res. 1 - FZerî MTüren gözlüğü (kanaviçe)+0

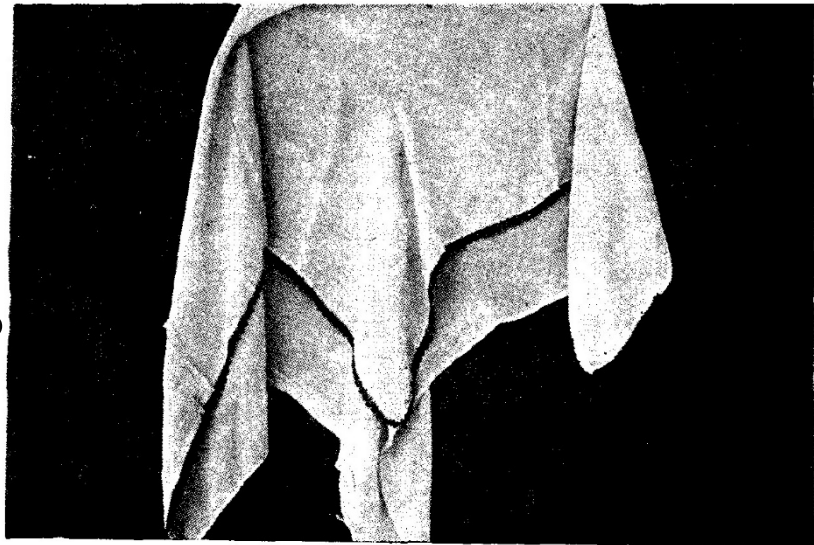

Res. 2 -: Kirman (kırman) motifi ka'dın !
Bo'rabı (3Topuk:)&"7 ;

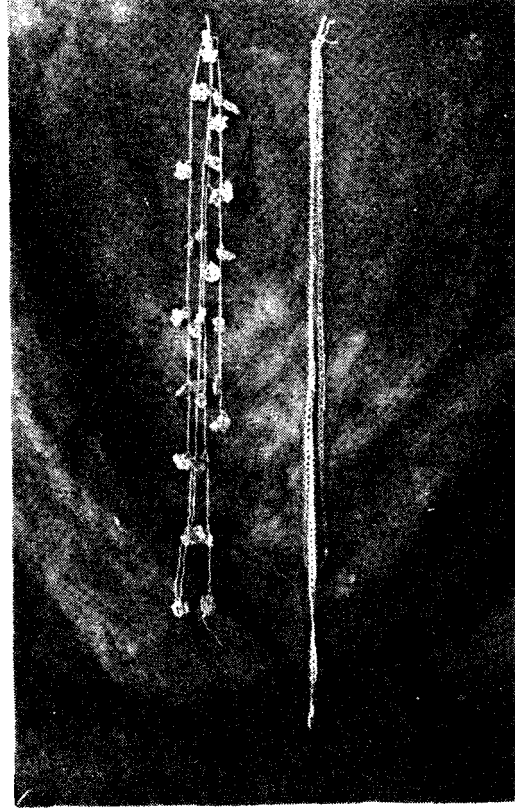
Res. 3 - Değirmen
böcüsü ve kelebek
(epelek) motifli
Topuklar (Kadın
çorapları)

Res. 4- Zengin salatası
oyalı başörtüsü (demor)

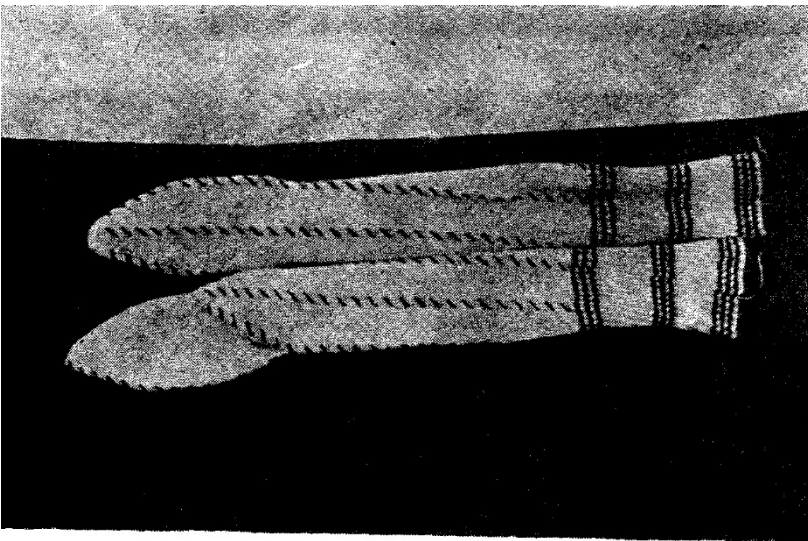

'Res. 5 - * GöRz bonduğu o3y"alı 47aşö7tüsü"
:(demö"r) ;

Res. 60- Yaprak oya ve bekar'biti ! = R ,

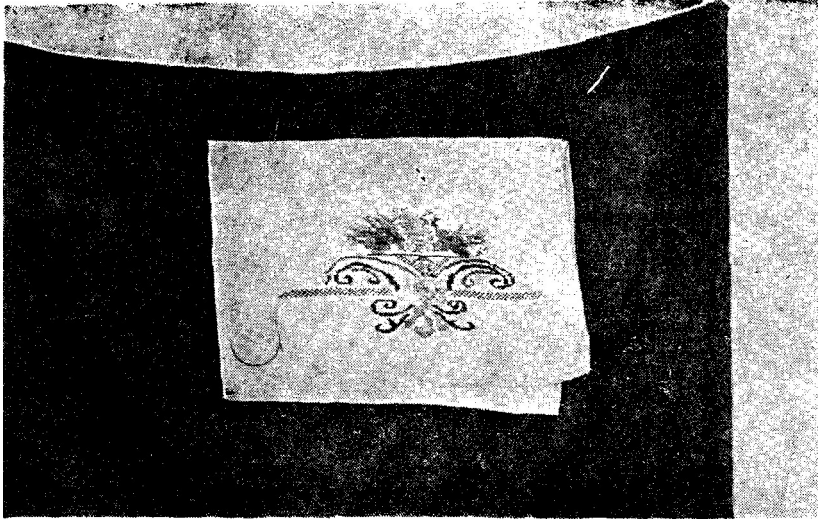

'Res. 7 - Kurt m7otilli galç"ın (erkek +
Bç"orabı)3 ;

B) :

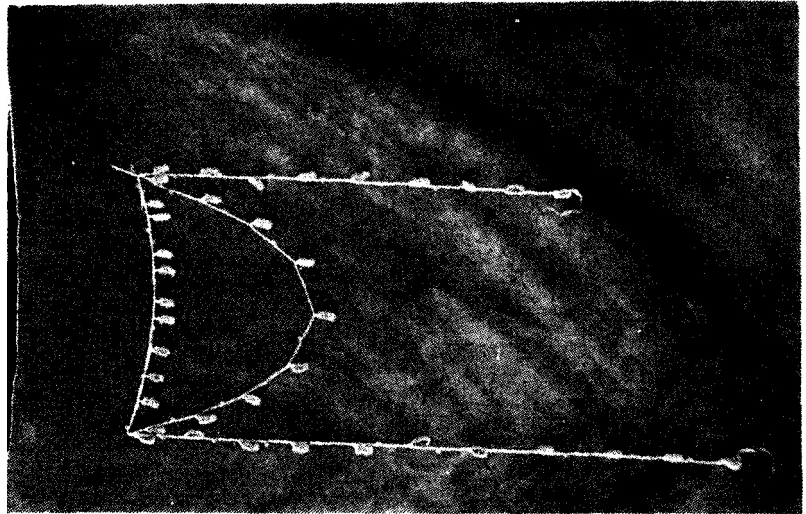
Res. 8 - DÇörp ö(r"en k,adın0ailesi ile birlikte

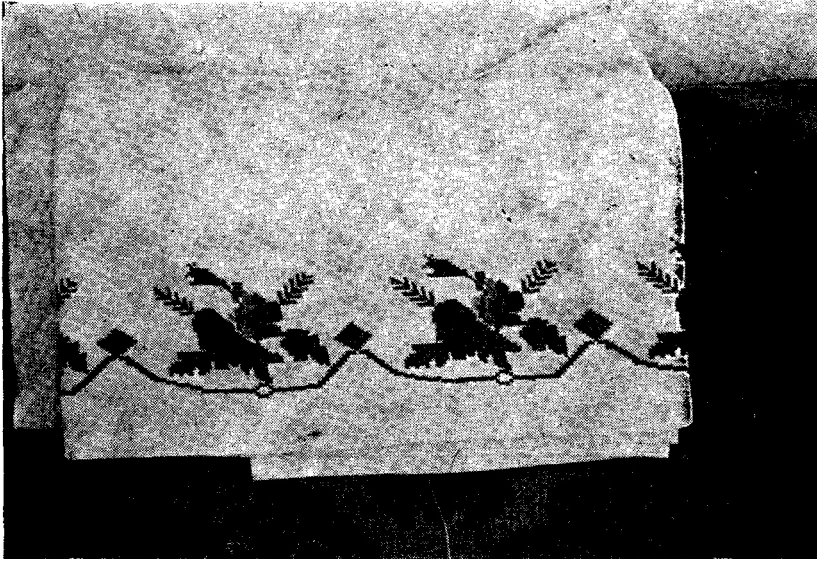

Res. 9 - EAnR Kabir
)m"otifi (duvar;hal7ıları
üstüne süs olarak
ısılr, kanavide.)

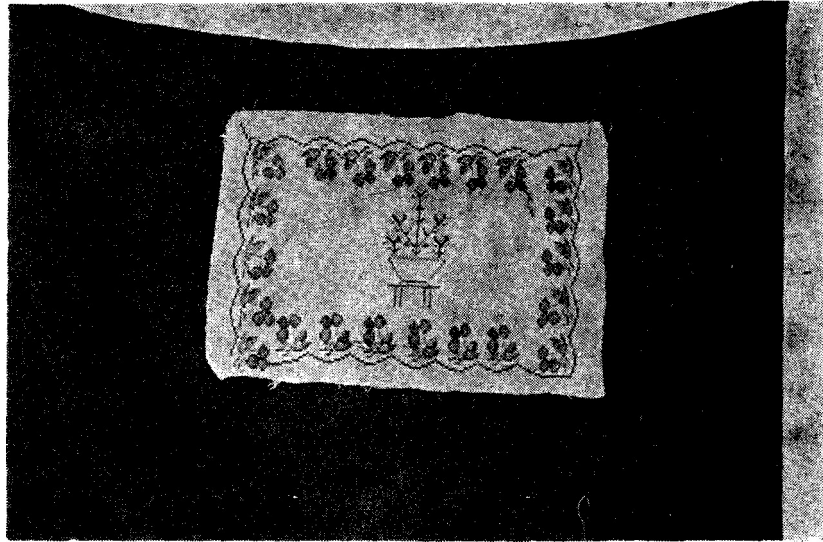
%
"

Res. 10 - Dut oya (baş-
örtüsü kenarı için bon-
cuktan yapılmış)

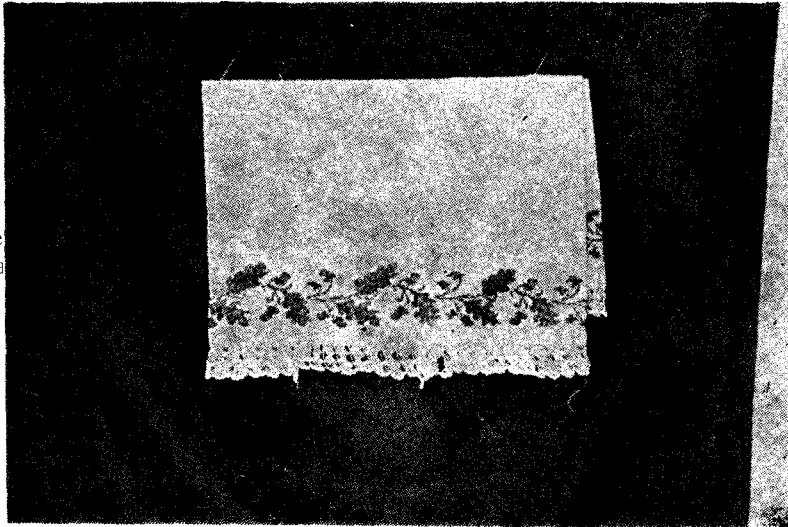

Res. 11 - Yadıdağ çiçeği motifli dolama yaygı

Res. 12 - Tepsi örüsü (Etamin)

Res. 13 - Üzümlü (ka)

Üzümlü

